

Recensie: Come from Away ★★★★★*****

Phoenix Theatre Londen
donderdag 30 mei 2019

foto © Matthew Murphy

Recensie:

Vier Olivier Awards 2019 won *Come from away*, waaronder die van beste nieuwe musical. De andere prijzen waren die van beste choreografe voor theater (Kelly Devine), beste geluid (Gareth Owen) en buitengewone muzikale prestatie. *Come from away* is dan ook gewoon buitengewoon. Vergeef ons het wat ongelukkige woordgebruik, maar die 100 minuten non stop, vliegen voorbij. Dat komt omdat de musical volledig de uptempo folk-kaart trekt via de muziek van Irene Sankoff en de tekst van David Hein, naast de gekozen vorm, stukken uit individuele verhalen die zich in sneltempo aan ons verteld worden. *Come from Away* blijft weliswaar braaf binnen de lijntjes kleuren van het genre. Yep, er zit een aanstekelijk drinklied in deze voorstelling: 'In the bar/Heave away' en er is dé ballad, hier heet die 'Stop the world'. Verder wordt er twee keer geknipoogd naar 'My heart will go on' van Céline Dion. *Come from away* speelt zich dan ook in Canada af, is een Canadese musical en hoe heet de meest bekende Canadese nachtegaal? Inderdaad.

De musical is gebaseerd op waargebeurde feiten. Vijf dagen vanaf 11 september 2001 telde Gander in Newfoundland geen 9.000 maar plots 16.000 inwoners omdat naar die luchthaven maar liefst 38 vliegtuigen waren afgeleid. De VS had het luchtruim na de aanslagen op de WTC torens en het Pentagon namelijk gesloten. Logistiek gezien was dat een pittige opdracht om al die passagiers na verloop van tijd van hun vliegtuigen te halen en onderdak te geven. Maar er waren ook 19 dieren, waaronder honden, katten en twee bonobo's aan boord van de vliegtuigen. Een chimpansee stond op bevallen, maar de baby haalde het helaas niet. Bonnie Harris die instond voor de dierenopvang in Gander, ontfermde zich over alle dieren.

Wat er die vijf dagen gebeurde, is een mix van emoties die begint bij haat, onbegrip en frustratie omdat de reizigers niet tijdig op hun bestemming geraken. Pas na verloop van tijd, 2001 was nog het pré smartphonetijdperk, begint iedereen de impact van de gebeurtenissen in New York wat te beseffen. Een herdenkingsmoment op tv waarbij een minuut stilte wordt gehouden, wordt volledig nageleefd in Gander door zowel de bevolking die zo gastvrij is om de handen uit de mouwen te steken om de vele gasten te ontvangen. Dat levert ook een paar grappige quotes op, van een supermarktmedewerkster bijvoorbeeld die een klant bedankt om bij hen te kopen en voorstelt dat die bij haar komt douchen. De gasten leren de keuken uit Gander (vis met kaas) kennen, een ander weet de whisky te appreciëren, terwijl er ook gefeest wordt. We komen te weten dat kinderen die met Make A Wish op weg waren naar Disneyland animatie van clowns kregen en er waren ballonnen in hun tijdelijk onderkomen. En twee singles vinden de liefde bij elkaar, hier te zien in de personages Diane (Chiara Baronti) en Nick (Robert Hands). Het levert een heerlijke scène op wanneer ze allebei wat in de drank gevlogen zijn, en het lokale gebruik wil dat een kabeljauw op de mond gekust moet worden. Wanneer Diane daar niet veel zin in heeft, krijgt ze als uitdaging de keuze: ofwel de vis, ofwel Nick kussen. Ze kiest het laatste, en herinnert zich kennelijk de ochtend nadien niet of ze de vis nu gekust heeft of niet.

Om maar te zeggen dat *Come from away* een heerlijke feelgoodmusical is met zijn folksy ritmes en warme klankkleur met de viool, Ierse fluit, Uilleann pipes, gitaren, bas, bodhrán, drums en percussie. Een musical die je even terug wat doet geloven in menselijkheid, in solidariteit terwijl de huidige tijden toch wel erg egocentrisch zijn.

Dé sterren van de avond zijn naast Chiara Baronti en Robert Hands met stip de Noord-Ierse Rachel Tucker in o.a. de rol van Beverley, de eerste Amerikaanse kapitein van een American Airlinestoestel en een fenomenale Cat Simmons in onder andere de rol van Hannah. Tucker zong eerder op de West End in We will rock you van Queen maar is het meest gekend om haar rol als Elphaba in Wicked. Tucker schittert in songs als 'Me and the sky' en 'Somewhere in the Middle of Nowhere' terwijl Simmons ons met verstomming slaat tijdens een indrukwekkend 'I am here' wanneer Hannah radeloos haar zoon probeert te bereiken tot ze zijn voice mail heeft volgesproken. Dat is dan ook de allereerste nood die de meeste passagiers hebben, het thuisfront via telefoon of computer kunnen verwittigen dat alles goed met hen gaat.

Come from away boort verschillende thema's aan: elkaar verstaan zonder dezelfde taal te spreken, gendergelijkheid, feminisme, LGBTQ-rechten, religieuze gevoeligheden, culinaire gevoeligheden, achterdocht over elkaars afkomst en dat allemaal in een periode waar veel angst én wantrouwen was. Er hoefde maar een passagier te zijn die zich wat verdacht gedroeg of dat leverde extra controles op, â€ Impact op veel mensen hun leven hebben die vijf dagen in Gander gehad, ook erna. Zoals toen Beverley opnieuw de lucht inging maar er vlak na 11 september er nauwelijks mensen het vliegtuig durfden te nemen. Dan bedankte ze op haar manier haar passagiers.

Het decor is van de hand van Beowulf Bority die voor een minimal approach gaat met enkele boomstammen links en rechts van de scène, een houten wand achteraan en enkele houten stoelen die zowel de vliegtuigstoelen als de stoelen in de bar in Gander voorstellen. De zangers en zangeressen kunnen zo constant switchen van rol, tussen inwoner en passagier zijn, wat naast de keuze voor een draaiend cirkelvormig podium, mee voor snelheid en dynamiek zorgt. Maar de hoeveelheid aan verhalen, en de expositie die erg kort is, maakt dat de uitwerking van de personages beperkt blijft, de som van alles samen blijft tamelijk oppervlakkig wat de voorstelling dan weer zeer toegankelijk maakt. Finaal is Come from away vooral een muzikaal folk/volk-feest en een prachtige ode aan menselijkheid, generositeit en gastvrijheid geworden. Dat het publiek daar laaiend enthousiast, met luidkeels gejoel, daverend applaus én volledige staande ovatie op reageert, is dan ook niet meer dan terecht.Â Â

< Bert Hertogs >

Come from Away speelt nog minstens tot februari 2020 in Londen.

De songlijst:

Welcome to the rock 38 planes Blankets and bedding 28 hours/wherever we are
Darkness and trees Costume party I am here Prayer On the edge Screech in Me
and the sky Stop the world Somewhere in the middle of nowhere Something's
missing Finale